

بهمن آرمان در گفت و گو با «توسعه ایرانی»:

بانک مرکزی توان مقابله با عوامل موثر بر نرخ ارز را ندارد

رامین موق

شده و آنگونه که تسنیم گزارش داد، مردم استقبال خوبی از این اوراق داشتند و همین امر موجب شد تا برخی بانک‌ها ساعت کاری خود را افزایش دهند. همچنین به گزارش این خبرگزاری، حراج ششمین طلا در مرکز مبادله و ضرب سکه‌های جدید بدون تاریخ از سوی بانک مرکزی موجب شد تا از التهابات بازار طلا و سکه هم کاسته شود؛ اعلام خبر ضرب سکه‌های بدون تاریخ موجب کاهش چند میلیونی حباب شده است. قطعاً با آغاز معاملات این سکه‌ها در مرکز مبادله، باز هم باید شاهد کاهش بیشتر و تخلیه حباب سکه باشیم.

خاندوزی مکانیسم تعیین نرخ برابری ارزها را نمی‌داند

یک اقتصاددان در گفت و گو با «توسعه ایرانی» در واکنش به اظهارات خاندوزی درباره عدم تأثیر عوامل اقتصادی در افزایش نرخ ارز، گفت: خاندوزی و مشاورین و تیم او در حد و اندازه فهم تحولات و دیگر گونی‌های اقتصاد جهانی نیستند. آنها مکانیسم تعیین نرخ برابری ارزها را نمی‌دانند. بهمن آرمان افزود: تحولات منطقه به صورت مقطعی بر نرخ برابری ریال در مقابل سایر ارزها نوساناتی ایجاد می‌کند و این مسئله طبیعی است. حتی اقتصاد اسرانیل هم، به رغم اینکه هزینه‌های

اصلی را دیگران تأمین می‌کنند، متاثر از جنگ غزه است. او با تأکید بر اینکه سخنان خاندوزی مبنای علمی ندارد، بیان کرد: واقعیت اقتصادی این است که بیش از ۱۰ سال است که ما دارای نرخ تشکیل سرمایه ناخالص داخلی منفی یا صفر هستیم. یعنی اگر بخواهیم سرمایه‌گذاری به ازای هر نفر ایرانی را در نظر بگیریم، شاید یک‌دهم قبل از انقلاب است. معاون پیشین سازمان بورس تصریح کرد: اقتصاد ایران دچار سوء و ضعف مدیریتی و فقر است. تکنوکرات‌ها حتی از چرخه مشاوره کنار گذاشته شدند و طبیعی است در چنین اقتصادی رشدی دیده نمی‌شود.

دهه فجر امسال شاهد بهر برابری از یک طرح بزرگ هم نبودیم

آرمان با اشاره به اینکه برخلاف سال‌های گذشته، امسال در دهه فجر شاهد بهر برابری از یک طرح بزرگ هم نبودیم، ادامه داد: به هر حال این مسائل را باید در نظر گرفت و می‌بینیم عوامل اقتصادی تأثیر در افزایش نرخ ارز داشتند و بر اساس فرمول‌های اقتصادسنجی، عده‌ای از اقتصاددانان بر این باورند که نرخ دلار باید بالای ۶۴ هزار تومان باشد.

او درباره عوامل مؤثر بر تعیین نرخ ارز، اظهار کرد: همچنین تعیین نرخ ارز بر عهده کشور هائیس و در اصل این بانک‌های سرمایه‌گذاری بزرگ، که ۱۰ بانک مطرح، ۶ عدد آمریکایی است و گردش مالی آنها بالای ۱.۵ تریلیون دلار

«بانک‌های بزرگ سرمایه‌گذاری هستند که نرخ ارز را تعیین می‌کنند و بنابراین اگر این بانک‌ها تصمیم بگیرند و به یکی از شعبه‌های کوچک خود برای مثال در دبی بگویند دلار را به قیمت بالاتری بخرید، بانک مرکزی ایران چند ساعت می‌تواند در برابر این تصمیم مقاومت کند؟»

در سال است، قیمت هر چیزی، از جمله نفت و طلا و دلار، را تعیین می‌کنند. این تحلیلگر مسائل اقتصادی با عنوان اینکه به رغم اصرار دولت آمریکا بر عدم تقویت دلار، قیمت نفت کاهش داشته، اضافه کرد: بنابراین اگر بانک‌های سرمایه‌گذاری تصمیم بگیرند و به یکی از شعبه‌های کوچک خود برای مثال در دبی بگویند دلار را به قیمت بالاتری بخرید، بانک مرکزی ایران چند ساعت می‌تواند در برابر این تصمیم مقاومت کند؟

آرمان تصریح کرد: زمزمه‌های این تصمیم وجود دارد و مجلس به آن توجه کرده. دولت درآمدهای نفتی را سال بعد با این احتمال پایبندتر در نظر گرفته که آمریکایی‌ها و غربی‌ها تلاش خود را برای جلوگیری از فروش نفت ایران نکنند و تکنولوژی‌های مربوطه را در اختیار ایران قرار ندهند که این مسائل به التهاب در بازاری می‌افزاید. او درباره نقش بانک مرکزی در تعیین نرخ ارز گفت: بانک مرکزی نمی‌تواند در تعیین نرخ ارز نقشی داشته باشد. این یک اصطلاح عامیانه است که بانک مرکزی می‌تواند نرخ ارز را تعیین کند. نرخ ارز متاثر از بسیاری عوامل است که این عوامل هم درونی و هم خارجی هستند.

به گفته این اقتصاددان، عوامل خارجی تأثیرگذار بر نرخ ارز - که تصمیم‌گیری‌های بزرگ و بانک‌های آنهاست - که می‌توانند تغییرات ژرفی در نرخ برابری ریال به وجود بیاورند، فعلاً فعال نشده‌اند.

سیاست‌های دولت شفافیت ندارد

آرمان در ادامه درباره اقدامات حاکمیت برای کاهش نرخ ارز بیان کرد: هر چند دولت راهکارهایی برای کاهش این تنش‌ها دارد. ما دیدیم این گواهی‌های ویژه که صادر شد، علیرغم اینکه ۷ روز مهلت تعیین شده بود، طی ۳ روز این اوراق فروش رفت. او افزود: اصولاً سپرده مدت‌دار ویژه برای پروژه‌های خاصی، مانند ساختن سد و آزادراه و چند هزار واحد مسکونی است اما اکنون اعلام نشده است. سپرده ویژه اصولاً برای چه کاری مورد استفاده است. این کارشناس مسائل اقتصادی تأکید کرد: آنچه به عنوان سپرده مدت‌دار ویژه به مردم می‌فروشنند، عملاً یک نوع افزایش رسمی نرخ

بهمن آرمان در گفت و گو با «توسعه ایرانی»: خاندوزی و مشاورین و تیم او در حد و اندازه فهم تحولات و دیگر گونی‌های اقتصاد جهانی نیستند. آنها مکانیسم تعیین نرخ برابری ارزها را نمی‌دانند

چین، نپال و پاکستان در حال افزایش بوده است. همچنین بر اساس این گزارش، گرچه بیمان بسیاری از ارزی تأثیر بسیار مهمی بر کاهش صادرات فرش دستباف داشته، اما این صنعت با مشکلات دیگری از جمله خام‌فروشی مواد اولیه به دلان خارج کشور، استفاده از مواد اولیه نامرغوب و با کیفیت پایین، عدم استفاده از تکنولوژی پیشرفته در تولید مواد اولیه از جمله رنگ و نخ، بهره‌گیری از محیط غیر استاندارد برای تولید فرش، کم‌توجهی به حقوق و مزایای بیمه کارگران شاغل در این صنعت، عدم بهره‌گیری از کارگاه‌های متمرکز، عدم توجه به سلیق و نیازهای مصرف‌کنندگان، عدم دسترسی به اطلاعات و نیازهای بازار، عدم حمایت مادی و معنوی دولت از بافندگان فرش دستباف، رویکردهای سنتی بازاربایی، تبلیغات سنتی و عدم انطباق با شیوه‌های تبلیغاتی بازارهای مقصد، عدم رعایت استانداردهای بسته‌بندی و ارسال فرش و مسائل سیاسی و تحریم‌ها نیز مواجه است.

وزارت صمت:

امای خرید و فروش پایان‌نامه تنها نوک کوه یخ است وقتی بدانیم ایران، یکی از هشت کشور اول دارای مقالات تقلبی در سطح دنیاست، مسائلی که یک آبروریزی ملی در نظام علمی ایران است. طبق گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس، در فاصله سال‌های ۱۳۹۸ تا ۱۴۰۱ مجموع ۷۲ هزار و ۵۷ رساله و پایان‌نامه دانشجویان مقطع دکتری در سامانه ایراندک ثبت شده که ۲۱ هزار و ۲۶۴ مورد از این متون (۲۹ درصد) بیش از ۲۰ درصد مشابهت با متون علمی مشابه داشته و کپی‌برداری بوده است. همچنین در همین بازه زمانی، ۶۷۵ هزار و ۷۱۳ رساله و پایان‌نامه دانشجویان مقطع کارشناسی ارشد در سامانه ایراندک بارگذاری شده که طبق بررسی‌های همانندجویی، ۳۱۱ هزار و ۶۴۸ مورد از این متون (۴۶ درصد) کپی‌برداری با بیش از ۲۰ درصد مشابهت بوده است.

خرید و فروش پایان‌نامه به مبلغ ۱۵ تا ۲۰ میلیون تومان؛

کرده و پدیده مدرک‌گرایی آنقدر گسترده شده که هم‌سوا با آن یک بازار به نام پایان‌نامه‌نویسی پا بگیرد، بازاری که اتفاقاً نیازمند توان علمی و تجربه بالاست. دو عنصر که برخی از اساتید دانشگاه و فارغ‌التحصیلان بدون شغل، با تکیه بر آن و با همکاری هم به آن ورود کرده و کسب و کاری تازه به راه انداخته‌اند. طبق داده‌های موجود پایان‌نامه‌ارشد نیز بسته به رشته تا ۱۲ میلیون تومان قیمت دارد که نیمی از مبلغ در شروع کار و تسویه کامل هنگام تحویل صورت می‌پذیرد و اصلاحات محقق هم رقم چندانی به مبلغ اولیه اضافه نخواهد کرد. یکی از موسسات تدوین پایان‌نامه مدعی است بیش از ۱۳۰ پایان‌نامه دکتری انجام داده که اگر این عدد را برای یک سال در نظر بگیریم، و اگر این موسسه برای هر کدام از مقالات، ۱۰ میلیون تومان هم دریافت کند، سالانه حدود ۲ میلیارد تومان در آمد خواهد داشت.

خبر اقتصادی

بر اساس گزارش مرکز ملی آمار: کاهش ۱۸ درصدی عرضه گوشت قرمز در کشتارگاه‌ها

مقایسه عملکرد کشتارگاه‌های رسمی کشور در دی ۱۴۰۲ با ماه مشابه سال ۱۴۰۱ نشان‌دهنده کاهش ۱۸ درصدی مقدار عرضه گوشت قرمز در کشتارگاه‌های رسمی کشور است. به گزارش ایلنا، نتایج طرح آمارگیری کشتار دام کشتارگاه‌های رسمی کشور در ماه دی سال جاری منتشر شد. بر اساس نتایج این طرح، وزن گوشت قرمز عرضه‌شده انواع دام‌های ذبح‌شده در کشتارگاه‌های رسمی کشور در دی ۱۴۰۲ جمعاً ۳۳۵۱۰ تن گزارش شده، که سهم گوشت گاو و گوساله بیش از سایر انواع دام بوده است. مقدار تولید گوشت در دی ۱۴۰۲ نسبت به ماه مشابه سال ۱۴۰۱ برای گوسفند و بره ۲۹ درصد، برای بز و بزغاله ۱۹ درصد، برای گاو و گوساله ۱۲ درصد و برای گاو میش و بچه‌گاو میش ۱۴ درصد کاهش، و برای شتر و بچه‌شتر ۹۳ درصد افزایش داشته است. همچنین نتایج حاصل از این طرح آمارگیری نشان می‌دهد که مقدار عرضه گوشت قرمز در کشتارگاه‌های رسمی کشور در دی ۱۴۰۲ نسبت به ماه قبل (آذر) در حدود ۹ درصد کاهش داشته است.

یک مقام صفتی: صادرات عربستان به ایران هنوز «صفر» است

سختگوی کمیسیون توسعه تجارت غیر صمت از تجارت غیر نفتی ۵۰ میلیارد دلاری ایران و ۱۵ کشور همسایه در ۱۰ ماهه امسال خبر داد که نسبت به مدت مشابه بارشده ۱۸ درصدی همرا بوده است. به گزارش ایلنا، روح‌اله درباره واردات به ایران اعلام کرد: عراق با فروش ۵۰۲ میلیون دلار، قطر با ۹۰ میلیون دلار، قزاقستان با ۵۶۳ میلیون دلار، آذربایجان با ۳۹۶ میلیون دلار، ارمنستان با ۳۹۵ میلیون دلار، ترکمنستان با ۳۴۳ میلیون دلار، افغانستان با ۳۲۸ میلیون دلار، کویت با ۸۰۷ میلیون دلار و بحرین با ۱۰۲ میلیون دلار در رتبه‌های ششم تا چهاردهم فروش کالا به ایران در بین ۱۵ کشور همسایه از ابتدای سال تاکنون بودند و عربستان بدون فروش کالا به ایران در این مدت بوده است.

ادعای وزیر نفت: تولید بنزین ۲۲ درصد افزایش یافت

آنطور که وزیر نفت در روزهای اخیر اعلام کرده متوسط تولید بنزین در سال ۱۴۰۰ حدود ۹۱ میلیون لیتر در روز بود که این عدد اکنون با رشدی ۲۲ درصدی به ۱۱۴ میلیون لیتر رسیده است. به گزارش ایسنا، به‌طور میانگین روزانه ۱۱۴ میلیون لیتر بنزین و ۱۱۲ میلیون لیتر گازوئیل با کیفیت در کشور تولید می‌شود که طبق اهداف کمی شاخص‌های عملکردی انرژی (نفت و گاز) در لایحه برنامه هفتم توسعه، تولید این دو فرآورده اصلی در کشور با رشد حدود ۱۵ درصدی به روزانه ۱۲۹ میلیون لیتر (بنزین) و ۱۳۰ میلیون لیتر گازوئیل تا پایان سال ۱۴۰۶ (هم‌زمان با پایان برنامه هفتم توسعه) افزایش خواهد یافت. در این بین دولت برنامه‌هایی را برای افزایش ظرفیت تولید بنزین در دستور کار دارد. آنطور که جلیل سالاری، معاون وزیر نفت در امور پالایش اعلام کرده، ظرفیت تولید روزانه ۲ میلیون لیتری بنزین و ۳۵ میلیون لیتری گازوئیل کشور تا اردیبهشت‌ماه سال ۱۴۰۳ وجود دارد.

وزارت صمت:

قیمت کارخانه‌ای خودرو تغییر نمی‌کند

وزارت صمت درباره پاسخ معاون این وزارتخانه در یک برنامه تلویزیونی مبنی بر افزایش قیمت خودرو در ۱۴۰۳، اعلام کرد: منظور از این پاسخ روند افزایش قیمت خودرو در بازار است نه قیمت کارخانه‌ای خودرو. به گزارش مهر، این وزارتخانه تأکید کرد: چرا که قیمت خودرو در بازار تابع عواملی نظیر افزایش تورم در سال آینده، پیش‌بینی روند افزایش نرخ ارز در پی وقوع اتفاقات اخیر که باعث افزایش میانگین ۸۰۰ تومانی نرخ ارز شده است، رشد نقدینگی، میزان منابع ارزی قابل تخصیص از سوی بانک مرکزی به حوزه خودرو و اخبار تحولات منطقه است که در صورت عدم کنترل این موارد بر بازار خودرو تأثیر خواهد گذاشت.

گزارش

بلا تکلیفی فعالان این صنعت ادامه دارد؛

قانون کاهش تعهد ارزی فرش دستباف لغو شد؟

پس از ماه‌ها تعلل، چندی پیش میزان بیمان بسیاری و تعهد ارزی فرش دستباف کاهش یافت. با این حال در لایحه بودجه سال آینده دیگر خبری از کاهش یارفع تعهدات نیست. به گزارش تجارت‌نیوز، در آخرین نشست خبری شورای راهبردی بهبود محیط کسب و کار اتاق بازرگانی اعلام شد در حالی که در بودجه سال جاری میزان بیمان بسیاری ارزی فعالان صنعت فرش کاهش یافته بود، در لایحه بودجه سال آینده از این کاهش تعهد ارزی خبری نیست. اتفاقی که منجر به ناامیدی تولیدکنندگان و صادرکنندگان فرش شده است.

گزارش

خرید و فروش پایان‌نامه به مبلغ ۱۵ تا ۲۰ میلیون تومان؛

ایران جزو ۸ کشور اول در انتشار مقالات تقلبی است

خرید و فروش پایان‌نامه دکتری در حالی رونق گرفته که مبلغ ۱۵ تا ۲۰ میلیون تومان برای آن از سوی برخی موسسات مطالبه می‌شود؛ با این حال به نظر می‌رسد رساله دکتری بر اساس رشته، بهای متفاوت‌تری داشته باشد و اگر رشته، سخت و نویسنده رساله از اعضای مدرس دانشگاه باشد و دانشجوی رساله را در کوتاهترین زمان ممکن بخواهد، یا مثلاً نام دانشگاه‌های مادر در میان باشد، بهای رساله پزشکی تا ۱۰۰ میلیون تومان هم ممکن است تمام شود. به گزارش اقتصاد ۲۴، جمعیت دانشجویی افزایش پیدا

